

KOMPAS Xnet - ZNANJE ZA JUTRI ŽE DANES

Information Worker Solutions
Learning Solutions

- Pogojno oblikovanje Excel-a 2007**
- Napredna uporaba funkcij 2**
- Microsoft Office SharePoint Server 2007**
- Windows Server 2008 - Server Core**
- Microsoft Communication Foundation**
- Hitra namestitev DotNetNuke 4.5.5**
- Visual Studio 2008**
- Skriptni kotiček**
- IT Outsourcing 2. del**

Novi tečaji: Win Server 2008, SharePoint 2007

Priloga: koledar tečajev in CPLS tečajev

Dragi prijatelji!

Dragi prijatelji,

Letošnje poletje sem večkrat razmišljala o tem, da je pravzaprav najlepši del dopusta tisti čas, ko počitnice načrtujemo, se nanje pripravljamo, se jih veselimo in jih nestrpno pričakujemo. Se je tudi vam utrnila kakšna podobna misel?

Čas pričakovanja počitnic je tudi bistveno daljši, kot pa dopust sam. Predlagam, da sem in tja kar malo pomislite na prihodnje počitnice: bodo to »krompirjeve«, božično - novoletne ali šele zimske? Podaljšajte si ta čarobni čas pričakovanj, kot se le da in uživajte v njem!

Vsekakor se letošnje poletje nagiba v svoj zadnji del, vsem nam pa se obeta razgibana in delovna jesen. Vabimo vas, da se v našem izobraževalnem centru udeležite katerega izmed usposabljanj, saj boste le z obvladovanjem sodobnih tehnologij kos napornemu delovnemu utripu.

Mi smo že v avgustu zavihali rokave in v program uvrstili nekaj zanimivih novosti, katerih se boste zagotovo razveselili. Upravljate infrastrukturo - Vas zanima **LONGHORN** ali **Vista**, morda **Exchange 2007**? Kako se boriti proti virusom in nezaželeni programske opremi - **Forefront Client Security**. Delate v razvoju - Vas zanima **.NET Framework 3.0** ali **Ajax**? Kaj prinaša **Silverlight** in kaj **IIS 7.0**, ...

Pozorno prelistajte naš program in zagotovo boste našli tisto, kar VAS najbolj zanima. Če pa se ne boste mogli odločiti, se nam nemudoma oglasite, da vam pri izbiri pomagamo.

»Jubilejna« nagradna igra

V prejšnji PiKI smo vas povabili, da v svojih predalih in omarah pogledate, koliko PiK ste že shranili. Verjeli ali ne, zmagovalka naše igre, gospa **Mateja Vovk** iz Ljubljane, nam jih je prinesla **kar 18**, to je polovica vseh, ki smo jih sploh izdali. ČESTITAMO!

»Xnet nekoč in danes«

Kot se za praznovanje spodbobi, smo se konec junija srečali skoraj vsi, ki smo kdaj sodelovali pri oblikovanju PiKE in prispevali k prijetnemu, vendar delovnemu vzdušju v Kompas Xnet-u. Bilo je prisrčno druženje in prijetno obujanje spominov. Še posebej veselo je bilo pogledati ponosne oči mladih očkov in mamic, ki so s seboj pripeljali nekaj mesecev stare otročke. In prav je, da so ponosni!

Kompas Xnet-ov VIP klub

Letošnje leto, ves čas po malem, delamo različne »obračune« in pregledi najbolj pomembnih stvari / dogodkov v »zgodovini« Kompas Xneta. Od leta 1995, ko Kompas Xnet obstaja v sedanji strukturi, se je zgodila že cela vrsta bolj ali manj prelomnih dogodkov. Kljub vsemu pa moramo na prvo mesto, kot najpomembnejše pri našem delu, postaviti prav vas, **naše zveste stranke**. Naš **VIP klub** je **najbolj elitna družba tistih posameznikov**, ki so se v našem izobraževalnem centru **šolali** **najbolj pogosto** in tistih, ki so v svojih podjetjih **odgovorni za usposabljanje zaposlenih**. V posebno čast in odgovornost nam je, da so se nekateri posamezniki pri nas udeležili že 9, 10, 11 in več tečajev; rekorder pa je gospod, ki nas je s svojo prisotnostjo počastil že **16 x**! To pa je zvestoba, ki je hkrati tudi najboljši dokaz, da smo odličen šolski center. **Hvala vsem za zaupanje!**

Prav Vaše zaupanje nas zavezuje, da bomo delali še bolje in da vas nikakor ne pustimo na cedilu.

Tokrat peljemo člane **VIP kluba** na ogled Ljubljane z ladjico, prihodnjič pa - kdo ve!

Postanite tudi VI ugleden član našega **VIP kluba**!

Iskreno si želim, da nam zaupate tudi VI in odgovornost izobraževanja zaposlenih zaupate nam.

Prisrčen pozdrav

Branka Slinkar
Direktorica

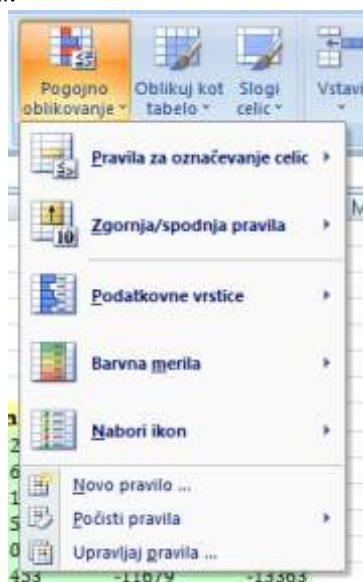
branka.slinkar@kompas-xnet.si

Pogojno oblikovanje Excel-a 2007

Pogojno oblikovanje uporabljamo za vizualno spremenjanje podatkov, ki ustrezajo določenemu kriteriju. Z njim je mogoče poudariti npr. maksimalne vrednosti, vrednosti, ki so nadpovprečne ali celo poiskati duplike v seznamu.

Orodje je v verziji Excel-a 2007 doživel velik napredok. Grafični vmesnik je preglednejši, število pogojev ni omejeno in število vnaprej pripravljenih scenarijev je veliko večje.

Gumb "Pogojno oblikovanje" se nahaja na traku "Osnovno" in prikaže spustni meni. Spustni meni je razdeljen na tri dele. V zgornjem najdemo dva podmenija, ki nudita hitri dostop do najbolj osnovnih scenarijev za primerjavo vrednosti. Sredinski del sestavljajo meniji "Podatkovne vrstice, Barvna merila in Nabori ikon", ki grafično opremijo vse podatke v izbranem obsegu. Spodnji del menija je namenjen upravljanju s pravili.

Različica 2003 je omogočala postavitev treh kriterijev. Vendar, če je podatek ustrezał prvemu kriteriju, se je pogojno oblikovanje ustavilo. Če sta se za prvim kriterijem

nahajala še dva kriterija, sta bila enostavno spregledana. Četudi bi podatek ustrezał kateremu izmed preostalih dveh pogojev, ga le-ta nista vizualno spremenila.

V različici 2007 je število pogojev praktično neomejeno. Še pomembnejša novost je možnost določanja obnašanje pogojnega oblikovanje ob izpolnjencem pogoju. Lahko se odločite, da se ob izpolnjencem pogoju preverjanje podatka ustavi (to je bilo privzeto obnašanje orodja v prejšnjih različicah Excela), ali pa se preverjanje podatka nadaljuje še za naslednje pogoje. Vse to upravljate z »Upraviteljem opravil pogojnega oblikovanja«. Dobite ga s klikom na povezavo »Upravitelj pravil...« na dnu spustnega meniji Pogojno oblikovanje.

Upravitelj pravil je zelo priročna izboljšava. Z njim lahko enostavno upravljate, spremajte, dodajate pravila.

Tako pod naslovno vrstico najdemo nekakšen filter »Pokaži pravila oblikovanja za:«, ki določa, katera pravila naj se prikažejo. Imate možnost prikaza pravil trenutnega izbora, delovnega lista ali celotnega delovnega zvezka.

Pod filtrom se nahajajo gumbi za dodajanje, urejanje in izbris pravila. Na koncu imate na razpolago še dve puščici, s katerimi določate vrstni red pravil.

Spodaj so prikazana pravila. Polje vsebuje štiri stolpce: »Pravilo«, »Oblika«, »Velja za«, »Ustavi, če velja«. Pri predzadnjem lahko vedno spremenite obseg celic , za katere velja pogojno oblikovanje. V starejši različici to ni bilo mogoče. Pogoj smo morali odstraniti iz

celic, na novo označiti obseg celic in ponovno nastaviti pogojno oblikovanje. Zadnji stolpec »Ustavi, če velja« določa, kako naj se pogojno oblikovanje obnaša ob izpoljenem pogoju - ali naj preverjanje nadaljuje še za naslednja pravila ali naj se ustavi. Zadeva bo bolj jasna na primeru (glej spodnjo sliko).

Prvo pravilo določa, da ima najvišja vrednost vključeno obrobo okoli celice ter krepko in ležečo pisavo. Drugo pa, da imajo zgornjih 25% vrednosti stolpca modro ozadje in belo pisavo.

Blagajna 8	
5.980	5.980
5.253	5.253
5.703	5.703
2.103	2.103
3.003	3.003
3.453	3.453
6.504	6.504
1.203	1.203
1.653	1.653
6.153	6.153
4.353	4.353
7.806	7.806

Spodnji sliki prikazujeta dva različna rezultata. Na prvi sliki je pri prvem pravilu potrditveno polje »Ustavi, če velja« obkljukano, medtem ko na drugi sliki ni.

Na prvi sliki najvišja vrednost nima oblike, ki jo določa drugi pogoj, ne glede na to, da ustreza pogoju. Ker je bil prvi pogoj izpolnjen, se je drugega enostavno spregledalo (tako je privzeto obnašanje pogojnega oblikovanja v starejših različicah Excela).

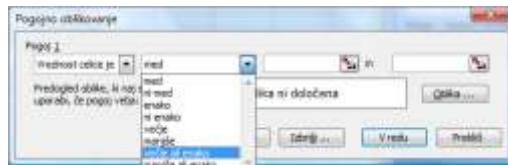
Na drugi sliki ima najvišja vrednost skupk oblik obeh pogojev (ker podatek ustreza obema pogojem). V drugem primeru se je preverjanje nadaljevalo kljub temu, da je bil prvi pogoj izpolnjen.

Postavitev pravila

Excel 2003 vam je dal dve možnosti. Prva je, da ste nastavili primerjavo med vrednostmi (če je število med/enako /večje/manjše ...) in druga, da ste napisali formulo. Čim ste

želeti kaj drugega kot primerjati vrednosti, npr. označiti najvišjo vrednost v stolpcu ali označiti podvojene vrednosti, ste za pogoj že morali napisati formulo. Nič enostavnega klikanja in v naprej pripravljenih pogojev. V novi različici je stvar bistveno drugačna.

V pogovornem oknu »Novo pravilo oblikovanja« (glej spodnjo sliko) lahko dostopate do vseh pravil, ki vam jih pogojno oblikovanje nudi. Do njega dostopate s klikom na povezavo »Novo pravilo....« v spustnem meniju pogojno oblikovanje. Prav tako lahko okno prikličete s klikom gumba »Novo

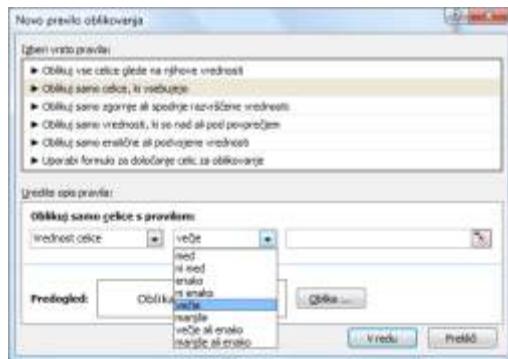

pravilo« v Upravitelju pravil. Tretja možnost se nahaja v vsakem posameznem podmeniju Pogojnega oblikovanja.

Gumb »Novo pravilo« odpre novo pogovorno okno, v katerem dobite vse možnosti za postavljanje pogoja. Te možnosti so sortirane v več vrst pravil.

Vrsti »Oblikuj samo celice, ki vsebujejo« in »Uporabi formulo za odločanje celic za oblikovanje« sta nam poznani iz prejšnje verzije Excela (glej spodnjo sliko).

Pri vrsti »Oblikuj samo celice, ki vsebujejo« gre za številčno primerjavo vrednosti. Na razpolago imamo popolnoma enake

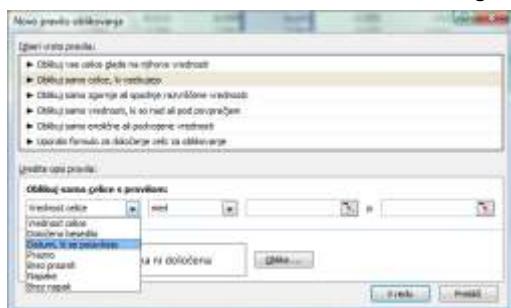

operatorje, kot smo jih vajeni iz prejšnjih različic Excela (glej sliko 6).

Novost te vrste je, da lahko sedaj primerjate ne samo številčnih vrednosti, ampak tudi besedilo, datume,.....

Ostale vrste so nove:

»Oblikuj vse celice glede na njihove vrednosti« je popolnoma nova lastnost pogojnega oblikovanja. Omogoča, da oblikujete vsa števila z različnimi slogi: 2-barvno lestvico, 3-barvno lestvico, Podatkovno vrstico ali Nizi ikon. Pri barvnih lestvicah in nizih ikon slogih

je mogoče natančno določiti mejne vrednosti za posamezno barvo ali ikono. Barvna lestvica vam z obarvanjem celice prikaže vrednosti. Kaj naj vam prikazuje najdaljša in najkratša vrstica lahko izberete med najvišjo oz. najnižjo vrednostjo, procenti, percentili in za zahtevnejše, tudi formulo.

Blagajna 8	Blagajna 8	Blagajna 8
5.980	5.980	5.980
5.253	5.253	5.253
5.703	5.703	5.703
2.103	2.103	2.103
3.003	3.003	3.003
3.453	3.453	3.453
6.504	6.504	6.504
1.203	1.203	1.203
1.653	1.653	1.653
6.153	6.153	6.153
4.353	4.353	4.353
7.806	7.806	7.806

Naslednje tri vrste so velik korak k laži in

hitrejši uporabi pogojnega oblikovanja, ki smo ga v starejših različicah Excela lahko dosegli samo z uporabo formul. Če ste hoteli v starejši različici programa poudariti npr. najvišjo vrednost stolpca, nadpovprečne vrednosti stolpca, spodnje tri vrednosti itd., ste morali napisati formulo, ki pa je bila lahko že pravi malii iziv.

»Oblikuj samo zgornje ali spodnje razvrščene vrednosti« je vrsta, s katero obarvamo samo del celic obsega glede na vrednosti. Te vrednosti so lahko podane v procentih (npr. zgornjih 25% vrednosti) ali s številčnimi vrednostmi (npr. spodnje 3 vrednosti).

»Oblikuj samo vrednosti, ki so nad ali pod povprečjem« imate poleg tega, da lahko, že kot ime vrste pove, oblikujete nad ali pod povprečne vrednosti, zraven vklopite tudi odklone.

Samo ime vrste »Oblikuj samo enolične ali podvojene vrednosti« je dovolj zgovorno, da ne potrebuje dodatnega pojasnila.

Pripravljeni scenariji

Določene scenarije imate prikazane tudi v posameznih podmenijih znotraj spustnega menija Pogojnega oblikovanja.

Prvi meni »Pravila za označevanje celic« prikazuje del pogojev prej omenjeni zvrsti »Oblikuj samo celice, ki vsebujejo«. Se pravi, nekaj v naprej pripravljenih scenarijev za številčno primerjavo vrednosti, datumov, besedila....

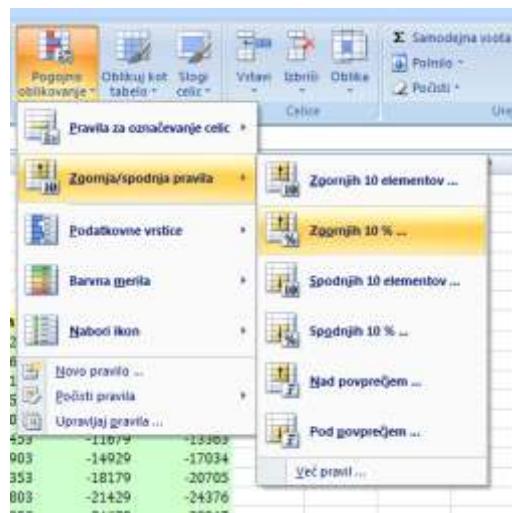
Meni »Zgornja/Spodnja merila« ponudi nekaj možnosti iz vrste »Oblikuj samo zgornje/spodnje vrednosti« in »Oblikuj samo vrednosti, ki so nad ali pod povprečjem«.

Naslednji trije meniji vam ponujajo pripravljene scenarije iz vrste »Oblikuj vse celice, glede na njihove vrednosti«.

Odstranjevanje pravil

Tudi odstranjevanje pravil je napredovalo glede na starejše različice Excela. Nič več ni potrebno označevati območja iz katerih želite odstraniti pravila pogojnega oblikovanja.

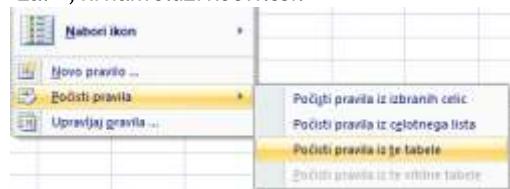
Iamate dve možnosti. Prva bi bila z uporabo menija »Počisti pravila« (v spustnem meniju

Pogojnega oblikovanja). Omogoča vam hitro odstranitev pravil iz izbranih celic, celotnega

delovnega lista, tabele ali vrtilne tabele.

Druga možnost bi bila z uporabo Upravitelja pravil. Tu se za uporabnega izkaže že prej omenjeno polje »Pokaži pravila oblikovanja za:«, ki nam služi kot filter.

Če zaključimo, lahko rečemo, da je pogojno oblikovanje postalo veliko bolj uporabno in predvsem enostavnejše za uporabo. Formule boste uporabljali le še najzahtevnejši uporabniki, ostali pa se boste od sedaj naprej posluževali le še izbiranja in klikanja.

Jure Belič
MCP, Microsoft Office Specialist

jure.belic@kompas-xnet.si

Napredna uporaba funkcij 2

Zadnja PiKA je bila namenjena prikazu bolj napredne uporabe funkcij. Pogledali smo si, kako lahko s funkcijami preoblikujemo tabelo tako, da dosežemo želeno obliko na kar se da hiter in enostaven način. Tokrat bomo to znanje še malo razširili in prikazali nekaj podobnih (pogostih) primerov uporabe funkcij za preoblikovanje podatkov.

Na koncu članka sem omenil, da lahko iz EMŠO podatka s pomočjo funkcij v Excelu pridobimo kar nekaj zanimivih informacij (rojstni datum v bolj pregledni obliku, ime dneva, na katerega je bila oseba rojena, spol osebe, starost,...). Pa poglejmo, kako lahko kaj takega dosežemo iz ene same številke. Da bo bolj razumljivo, bomo šli korak za korakom, na koncu pa bomo posamezne rezultate primerno združili. Večino primerov, ki jih bomo naredili, se da zelo verjetno rešiti še na kak drug, bolj ali manj podoben, način.

Predpostavimo, da imamo v celici A2 vpisano

prvo EMŠO številko (v celici A1 piše »EMŠO«). V celico B1 vpišemo Dan, nato pa se posvetimo formuli, ki nam vrne dan rojstva osebe in jo bomo vpisali v celico B2. Da bomo lahko to dosegli, potrebujemo dve funkciji: **LEFT** in **LEN**. Njihovo uporabo smo si že pogledali, tako da se tokrat temu ne bom preveč posvečal, ampak bom napisal kar končni rezultat združitve teh dveh funkcij:

=LEFT(A2;LEN(A2)-11)*1

A	B	C
1 EMŠO	Dan	
2 0101980500999		1 =LEFT(A2;LEN(A2)-11)*1
3 3110981505054		31 =LEFT(A3;LEN(A3)-11)*1

Če potrebujete njuno razlago, pobrskajte po arhivu in poiščite staro PiKO, lahko pa obiščete tudi našo spletno stran in tam poiščete zadnjo PiKO ali pa si preprosto pomagate z Excelovo vgrajeno pomočjo.

EMŠO je navadno število dolgo 13 znakov (v

Excelu se lahko zgodi, da je to število dolgo samo 12 znakov - zaradi samodejne odstranitve vodilne ničle v primeru, ko je oseba rojena v prvih devetih dneh meseca). Če imamo primer, ko so vsa EMŠO števila dolga 13 mest, je lahko funkcija tudi:

=LEFT(A2;2)*1

Pogoj za to je, da so ali vse osebe rojene na dneve z dvomestnimi številami ali pa smo pri vpisovanju števil pred števila vnašali enojni narekovaj: '. Če nismo prepričani v obliko zapisa, raje uporabimo prvo funkcijo, kot pa da dobimo napačne rezultate.

Za izpis meseca rojstva bomo v celico C1 vnesli Mesec, v celico C2 pa:

=MID(A2;LEN(A2)-10;2)*1

	A	B	C
1	EMŠO	Dan	Mesec
2	0101980500999	1	1
3	3110981505054	31	10

Tu smo uporabili dve funkciji - **MID** in **LEN**. Funkcija **MID** je izredno podobna funkciji **LEFT**, le da ne izpiše znakov iz začetka besedilnega niza ampak iz sredine (podatki moramo začetni položaj želenega niza in število znakov). Začetni položaj dobimo s funkcijo =LEN(A2)-10, število znakov pa je vedno 2. Na koncu moramo spet množiti dobljeni rezultat z ena, saj želimo dobiti število, ne pa število oblikovano kot besedilo.

Na podoben način dobimo tudi leto rojstva. Ker pa nam samo trimestralna letnica ne zadostuje, je potrebno funkcijo malenkost razširiti in dodati novo funkcijo, ki nam preveri, če je oseba rojena pred ali po letu 2000. Funkcija, ki nam preverja pogoje, je funkcija **IF**. Njena uporaba je lahko sila enostavna ali pa zelo kompleksna. Na kratko deluje funkcija nekako tako, da preveri dan pogoj. Če je pogoj resničen, dobimo rezultat True, drugače False. Ko to uporabimo v našem primeru, moramo preveriti, če je izrezano število večje od npr. 100 (ker še nismo prišli do leta 2100) in če je, je potrebno temu številu pristeti 1000. Če to ni res, je število manjše ali

enako 100, kar pomeni, da moramo za pravo leto rojstva izrezanemu številu pristeti 2000. Končni rezultat v celici D2:

= (IF ((MID (A2 ; LEN (A2) - 8 ; 3)) * 1 > 100 ; (MID (A2 ; LEN (A2) - 8 ; 3)) * 1 + 1000 ; (MID (A2 ; LEN (A2) - 8 ; 3)) * 1 + 2000)) * 1

A	B	C	D
1 EMŠO	Dan	Mesec	Leto
2 0101980500999		1	1 1980
3 3110981505054		31	10 1981

Ker verjetno ne želimo imeti vsakega podatka v svoji celici, bomo sedaj vse to združili v eno samo celico. Na izbiro imamo vsaj dve možnosti. Prva je, da uporabimo funkcijo **CONCATENATE** in združimo rezultate posameznih funkcij v obliko, ki bo predstavljala datum. Jaz bom to naredil v celico E2 (v E1 sem vpisal Roj. datum). Če izberemo to možnost, lahko stolpce B, C in D skrijemo, ali pa preprosto pustimo (le izbrisati jih ne smemo). Končni rezultat bo:

=CONCATENATE(B2;".";C2;".";D2)*1

Isti rezultat dobimo tudi, če namesto funkcije **CONCATENATE** uporabimo znak &, ki je ravno tako namenjen združevanju znakovnih nizov:

=(B2&".&C2&".&D2)*1

A	B	C	D	E
1 EMŠO	Dan	Mesec	Leto	Roj. datum
2 0101980500999		1	1	1980 1.1.1980
3 3110981505054		31	10	1981 31.10.1981

Če slučajno ne vidimo datuma, namesto tega pa neko število, je potrebno nastaviti še obliko izbrane celice tako, da bo zvrst zapisa številke v celici Datum (Oblika\Celice\Številke nato pa Zvrst\Datum).

Če se želimo trajno rešiti stolpcov B, C in D, moramo v eno izmed zadnjih dveh funkcij namesto naslovov celic vnesti vsebino teh celic:

=CONCATENATE(LEFT(A2;LEN(A2)-11)*1;".";(MID(A2;LEN(A2)-10;2))*1;".";(IF((MID(A2;LEN(A2)-8;3))*1>100;(MID(A2;LEN(A2)-8;3))*1+1000;(MID(A2;LEN(A2)-8;3))*1+2000)))*1

$8;3)*1+2000)*1*1$

ali

```
=LEFT(A2;LEN(A2)-11)*1&"."&(MID(A2;LEN(A2)-10;2))*1&"."&(IF((MID(A2;LEN(A2)-8;3))*1>100;(MID(A2;LEN(A2)-8;3))*1+1000;(MID(A2;LEN(A2)-8;3))*1+2000)*1*1
```

A	B
1 EMŠO	Roj. datum
2 0101980500999	1.1.1980
3 3110981505054	31.10.1981

S tem smo se rešili vmesnega člena, a zato naenkrat postane vse skupaj izredno kompleksno.

Če želimo izvedeti dan rojstva neke osebe iz njenega rojstnega datuma, to naredimo samo s preoblikovanjem rojstnega datuma (podobno, kot smo iz številke dobili rojstni datum). Jaz bom to naredil tako, da bom v celico F1 vpisal Dan rojstva, v celico F2 pa formulo:

=E2

A	B	C
1 EMŠO	Roj. datum	Dan rojstva
2 0101980500999	1.1.1980	torek
3 3110981505054	31.10.1981	sobota

Ker imam sedaj v tej celici izpisani datum, se je potrebno poigrati še z obliko. Ko je celica izbrana, grem v meni Oblika in izberem Celice. V novo-odprttem oknu se postavim na zavihek Številke in pod možnostjo Zvrst izberem Po meri. Sedaj pa na desni strani pod Vrsta vpisem brez narekovajev: »ddd« - če želim imeti izpisane samo prve tri črke dneva rojstva ali »ddd« - če želim imeti izpisano ime dneva s celo besedo.

Če želim preverit spol osebe, katere EMŠO imam, lahko to naredim s kombinacijo že znanih funkcij:

=IF(IF(LEN(A2)=13;MID(A2;8;3);MID(A2;7;3))*1=505;"Ženska";"Moški")

V celico G1 sem vpisal Spol, v celico G2 pa

zgornjo funkcijo.

A	B	C	D
1 EMŠO	Roj. datum	Dan rojstva	Spol
2 0101980500999	1.1.1980	torek	Moški
3 3110981505054	31.10.1981	sobota	Ženska

Za izračun starosti osebe potrebujemo dodatno še dve funkciji DATEDIF in TODAY. Funkcija DATEDIF je v Excelu na voljo že kar nekaj časa, pomoč zanj pa lahko dobimo le v Excel 2000 verziji. Če pri svojem delu potrebujemo to funkcijo, je treba pomoč zanj poiskati na spletu, kjer obstaja kar nekaj strani z natančnim opisom in primeri. Druga funkcija, funkcija TODAY, je namenjena izpisu trenutnega sistemskoga datuma, ki se samodejno posodablja. Ko ju damo pravilno skupaj, lahko dobimo:

=DATEDIF(E2;TODAY();"y") - če želimo starost osebe v letih

=DATEDIF(E2;TODAY%;"m") - če želimo starost osebe v mesecih

=DATEDIF(E2;TODAY%;"ym") - če želimo starost osebe v mesecih od zadnjega roj. dneva

=DATEDIF(E2;TODAY%;"d") - če želimo starost osebe v dnevih

=DATEDIF(E2;TODAY%;"md") - če želimo starost osebe v dnevih od zadnjega dopolnjenega meseca

H	I	J	K	L	M
St. v letih	St. v mesecih	St. v dneh	St. v letih	In mesecih	In dneh
27	331	10100	27	7	26
25	309	9431	25	9	27

Kaj vse se da še narediti z enim samim podatkom? Kdo ve,... Zagotovo še marsikaj, le domišljiji je potrebno pustiti prostot pot. Če pa potrebujete idejo, pa se oglasite pri nas na kakem tečaju, nam predstavite problem, nato pa bomo skupaj poskušali najti najboljšo rešitev.

Jože Markič
MCP, MCDST, MSBS, MCSA, MCITP, MCTS, MCT,
MOS Master Instructor

joze.markic@kompas-xnet.si

Microsoft Office SharePoint Server 2007

V sklopu novih izdelkov in tehnologij je Microsoft prenovil tudi strežnik SharePoint, ki je v prejšnji različici 2003 v podjetjih omogočal vpeljavo portala. V novi različici 2007 je strežnik dobil novo ime - Microsoft Office SharePoint Server 2007 (v nadaljevanju MOSS) - in širok nabor novih funkcionalnosti, ter s tem različnih namenov. Nova različica torej ni le nadgradnja prejšnje, ampak ponuja številne nove možnosti uporabe in povezuje vse vrste ljudi in informacij v podjetjih in organizacijah.

Po novem je PORTAL le ena od funkcionalnosti oz. vlog, ki jo lahko opravlja strežnik.

Posodobljen izgled spletnih strani omogoča uporabnikom še lažjo navigacijo med kopico podatkov, ki se na takšnih portalih nahajajo. Portal je zelo zmogljivo ogrodje, ki je lahko temelj za povezovanje podatkov, ljudi in znanja in je razširljiv, tako da si ga po potrebi lahko vsako podjetje prilagodi svojim željam. Primeren je za rešitve znotraj podjetij (intranet) kot tudi za izpostavljene spletne strani (ekstranet, internet). Zdaj lahko določene podatke na straneh prikažete le tistim skupinam uporabnikov, ki so jim

namenjene, ostalim pa jih skrijete. Če imate nameščen tudi novi paket Microsoft Office 2007 lahko uporabniki na še bolj učinkovit in preprost način na portalu objavljajo podatke, z Outlookom 2007 pa se lahko z informacijami tudi povežejo, nastavijo opomnike, tako da so o spremembah na portalu v trenutku obveščeni. Do vsebine dokumentnih knjižnic je mogoče dostopati tudi, ko strežnik ni na voljo, npr. na službeni poti ali doma. Kot pomembno novost tu, je treba izpostaviti objavo informacij s pomočjo virov RSS (Really Simple Syndication).

Na področju SODELOVANJA in UPRAVLJANJA Z VSEBINAMI MOSS prinaša novosti za boljšo skupno rabo dokumentov, stikov in koledarjev.

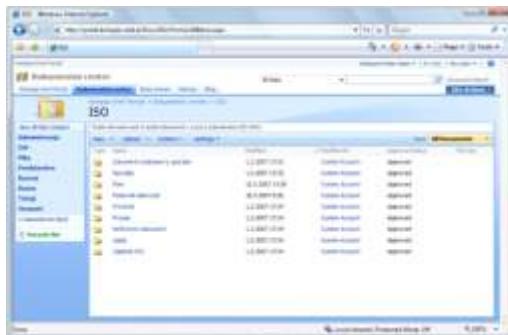

Novost je vključevanje delovnih tokov za avtomatizacijo postopkov, na voljo pa je tudi možnost uporabe neposrednih sporočil, kar še pohitri komunikacijo med ljudmi in skupinami. Skupine, ki imajo veliko informacij v nedokumentni obliki, bodo lahko izkoristile možnosti vzpostavitev Wiki strani ali spletnih dnevnikov - blogov. Kadar je potrebno zagotoviti podporo standardom (npr. ISO), v knjižnicah vključite arhiviranje starih različic, onemogočite spremenjanje enega dokumenta več osebam hkrati, pošljate pa jih lahko tudi s pomočjo Outlooka, ker imajo knjižnice zdaj tudi elektronske naslove. Dokumenti v podjetju so po novem lahko še bolj varni, saj MOSS omogoča tudi nadgradnjo s tehnologijo IRM (Information Rights Management). Na

SharePoint Server

področju upravljanja z vsebinami MOSS ponuja izdelavo posebne shrambe, kamor lahko preusmerite vse končne dokumente in tako vzpostavite digitalni arhiv, kjer so dokumenti zaklenjeni tudi za več let.

Ob ogromni količine vseh informacij, je hitro in učinkovito ISKANJE zelo pomembno. To je še ena nova funkcionalnost strežnika, ki ga lahko v podjetju nastavite kot iskalni center, s katerim preiščete celoten portal, javne mape strežnika Exchange, druga spletna mesta, mape v skupni rabi in tudi ostala skladišča podatkov, ki jih uporabljate v podjetju. S pravimi nastavtvami lahko administratorji strežnika poskrbijo, da so na podlagi uporabnikovih pravic z iskalnikom ustrezni podatki dosegljivi v vsakem trenutku.

Pri Microsoftu so poskrbeli tudi za prenovo načina zbiranja informacij. MOSS vam tako pomaga poenostaviti POSLOVNE PROCESE s pomočjo elektronskih obrazcev, ki so na voljo prek storitev InfoPath Forms Services. Ti obrazci so za izpolnjevanje v preteklosti

zahtevali program InfoPath, zdaj pa to storite kar z brskalnikom. Ta funkcionalnost ima razne praktične možnosti uporabe, zato bodo izkušeni razvijalci, z nekaj dodatnega dela, obrazce prilagodili in jih naredili uporabnikom še bolj prijazne. Z vpeljavo te rešitve podjetja poslujejo hitreje in predvsem ceneje.

Zadnja, a mogoče najbolj pomembna novost, pa prihaja na področju POSLOVNE INTELIGENCE. Podjetja lahko s katalogom poslovnih podatkov (BDC) povežejo podatke iz drugih, zalednih podatkovnih skladišč ali aplikacij. Te podatke nato s SharePoint strežnikom poščejo in jih integrirajo ter uporabijo v drugih programih. Na podlagi teh podatkov nato strežnik omogoča izdelavo nadzornih plošč in središč za poročila, ki so še posebej primerna za hiter pregled stanja ali poslovanja.

To so torej področja poslovanja, katera ureja in izboljšuje novi Microsoft Office SharePoint Server 2007. Seveda se pri poslovanju le-ta prepletajo, zato je treba biti še posebej pozoren, katera funkcionalnost je za vas primerna. V končni fazi je (pri Microsoftovih programih pa še posebej) vse povezano s stroški licenciranja. Če vas zanima več o novem SharePoint strežniku, se lahko vedno obrnete tudi na nas. Na Kompas Xnetu si delovanje lahko ogledate v praksi, z veseljem pa vam bomo tudi pomagali pri vseh vprašanjih na to temo.

Peter Kobe
MCP, MCTS, MCT, MOS Master Instructor

peter.kobe@kompas-xnet.si

Ne spreglejte!

#5060 Implementing Windows SharePoint Services 3.0

Termini: 19-20 september; 8-9 oktober; 20-21 december

#5061 Implementing Microsoft Office SharePoint Server 2007

Termini: 26-28 september; 10-12 oktober; 10-12 december

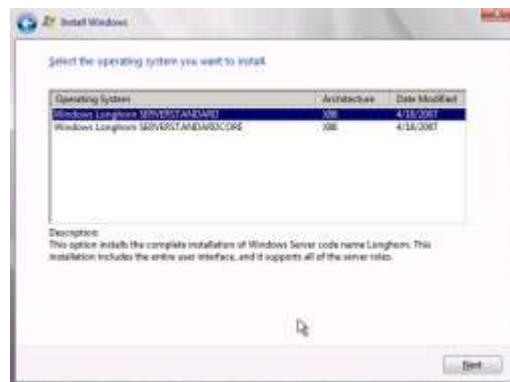
Windows Server 2008 - Server Core

Microsoft bo v začetku prihodnjega leta (po zadnjih podatkih točno 27. februarja) izdal novo različico strežniškega operacijskega sistema Windows Server 2008, mnogim bolj znanega pod razvojnim imenom Windows Longhorn Server. Windows Server 2008 prinaša mnogo novosti, ena izmed njih, ki je mogoče resnično čist nova pa je funkcionalnost Server Core. Gre za enega od načinov delovanja operacijskega sistema, ki ga poznamo iz nekaterih drugih (konkurenčnih?) strežniških okolijh in sicer delovanje strežnika brez grafičnega vmesnika, kjer na strežniku tečejo določene storitve, nadziramo pa ga povsem iz ukazne vrstice. Si predstavljate Windows Server brez menija »Start«, barvnega ozadja, ikon in samo s command line oknom? To je Server Core.

Razlog za implementacijo takšnega načina delovanja v operacijskem sistemu je ponuditi skrbniku sistema možnost, da določeno funkcijo strežnika zagotovi z minimalnim potrebnim strežniškim okoljem, ki je zaradi svoje majhnosti in enostavnosti nedovzetno za zlorabe, po drugi strani pa je zaradi tega enostavno za vzdrževanje. Če se odločite za Server Core tip namestitve operacijskega sistema, se bo na vaš disk prenesel samo nujno potreben del strežniškega okolja, del ki bo zmožen upravljati z omejenim naborom storitev, ki jih Server Core ponuja. Takšen strežnik je zmožen upravljati naslednje vloge: Active Directory strežnik, Active Directory Lightweight Directory Services (AD LDS), DHCP strežnik, DNS strežnik, datotečni strežnik, Print Server, strežnik, ki podpira Streaming Media Services ali spletni strežnik. Če med omenjenimi vlogami ni tiste, ki bi jo v podjetju potrebovali vi, potem še ne izgubiti upanja, saj Microsoft obljudlja, da bo seznam vlog, ki jih zmore opravljati Windows Server 2008 Server Core v prihodnosti še povečal. Strežnik v tem načinu delovanja prav tako podpira določene funkcionalnosti, vklapljamо lahko BitLocker tehnologijo, SNMP protokol,

podpira Windows Failover Cluster in Quality of Service (QoS) funkcionalnost,...

Nameščanje Windows Server 2008 strežnika v načinu Server Core je precej enostavno. Med samim nameščanjem nas namreč čarovnik vpraša ali želimo standardno strežniško različico ali pa Server Core različico. Če se na tem mestu odločimo za Server Core seveda

poti nazaj ni in ob koncu instalacije bomo zaman iskali ukaz, ki nam na zaslonu prikaže start meni in kakšno ikono. Ena izmed zelo uporabnih funkcij pri sami namestitvi je tudi ta, da lahko namestitev produkta povsem avtomatiziramo s pomočjo Unattended.xml datoteke po končani namestitvi pa še avtomatsko vklapljamо možnost administracije na daljavo, kar nam da pravico takšen strežnik še skonfigurirati. Z drugimi besedami, če želimo nekje daleč postaviti nov server, nam za to po novem sploh ni treba več iz pisarne, samo ustrezno Unattended.xml datoteko moramo pripraviti.

Ko se strežnik namesti, kar ne veste točno kaj z njim početi in vsako operacijo je potrebno izvesti preko ukaznega pozivnika. Strežnik ima v osnovi vklapljenno pridobivanje IP naslova in ostalih nastavitev preko DHCP strežnika vendar, če bi radi to spremenili, boste morali uporabiti ukaz »Netsh«, ki ga že poznamo iz Windows XP ali Windows Server 2003. »Netsh« boste uporabili tudi za

spreminjanje nastavitev požarne pregrade, skratka skoraj vsega, kar je povezano z omrežjem.

Tudi vloge, ki jih želimo namestiti, je potrebno nameščati iz ukazne vrstice, za nameščanje pa uporabimo ukaz »ocsetup.exe«. DHCP ali File Server vlogo recimo namestimo tako, da v ukazno vrtico vpišemo »Ocsetup.exe DHCPServerCore« ali pa »OCSetup.exe ServerForNFS-Base«. Nameščanje aktivnega imenika na Server Core je malenkost bolj zapleteno, pa še vedno vse prej kot težko. Se spomnite ukaza DCPromo iz Windows Server 2000/2003? Z njim poženemo čarovnika za postavitev domenskega strežnika kakršnekoli vrste že. Ukaz pri Windows Server 2008 Server Core je torej isti, ne smemo pa pozabiti, da je Dcpromo v Windows Server 2000/2003 sicer ukaz, ki ga poženemo iz ukazne vrstice, požene pa se grafični vmesnik, ki nam namesti vse potrebno. Tega v različici 2008 žal ne bomo mogli videti zato moramo ukaz Dcpromo obvezno uporabiti s stikalom /unattended:<ime datoteke>, kjer z vnaprej pripravljeno datoteko povemo, kakšen tip domenskega strežnika sploh želimo.

Upravljanje strežnika poteka na podoben način: upravljanje iz ukazne vrstice kjer lahko uporabimo »stare« command line ukaze ali pa na daljavo, s pomočjo terminalnega dostopa (seveda samo v command line načinu). Oddaljene administracije se lahko poslužimo tudi s kateregakoli Windows Vista ali Windows Server 2003 in sicer s pomočjo Windows Remote Shell opcije. Na ta način lahko zaganjate ukaze iz ukazne vrstice in pa skripte na daljavo. Obstaja pa seveda tudi grafična možnost administracije na daljavo in to je administracija preko MMC konzol, saj se lahko na servis (recimo DHCP, ipd) povežemo z MMC konzolo vsakega bližnjega strežnika.

Prav zanimivo je videti, kaj vse se da narediti iz ukazne vrstice (tudi z ukazi, ki so že prisotni v Windows Server 2000 ali 2003, pa

smo jih vsaj nekateri zaradi prisotnosti grafičnega vmesnika redkokdaj uporabljalji): dodajati ali posodabljati gonilnike s »pnputil« ali pa s »sc« ukazom, upravljati z diskami z »diskraid« in »diskpart« ukazom, defragmentirati disk z »defrag« ukazom, popravljati ali spremenjati datotečni sistem s »fsutil« ukazom, upravljati s servisi z »sc« ali »net start/stop« ukazom, pregledovati Event Log s pomočjo »wevtutil« ukaza, dodati računalnik v domeno z »Netdom« ukazom, spremenjati lastnosti uporabnika in ga dodati v ustrezne grupe z »net user« in »net localgroup« ukazom, spremeniti uporabniško geslo z »Net user <user> *« ukazom... Pa še marsikaj, saj sem od ukazov naštel samo nekaj osnovnih. Seveda se lahko pri administraciji poslužimo tudi skript, ki se jih da poganjati in s tem se naše možnosti kontrole samo še razširijo. Prav zanimiv preobrat v strežniških sistemih in malo nostalgijske stare čase. ;-)

Ena izmed možnosti za testiranje Windows Server 2008 Beta 3 različice je tudi ta, da si z Microsoftove spletne strani prenesete VHD datoteko, virtualni disk za Virtual Server 2005 ali Virtual PC (brezplačni prenos z Microsoftove spletne strani), kjer je Windows Server 2008 že nameščen, samo še pognati ga morate. Vse kar potrebujete najdetenahnaslovu: <http://www.microsoft.com/technet/try/vhd/default.mspx>.

Če pa želite sistematičen pregled Windows Server 2008 produkta, ki ga priporoča Microsoft, pa poglejte na našo spletno stran, kjer smo pripravili Microsoftove tako imenovane »First Look« delavnice, kjer boste preko teoretične razlage ter praktičnih primerov spoznali novosti produkta, ki ga boste v prihodnosti nedvomno uporabljali.

Gregor Šuster
MCP, MCSA, MCSE, MCTS, MCITP, MCT
gregor.suster@kompas-xnet.si

Windows Server 2008 - First Look!

Želite v praksi preiskusiti Windows Server 2008? Za Vas pripravljamo enodnevno delavnico, ki vključuje 3 s strani Microsofta pripravljene module, s katerimi se boste seznanili z nekaterimi novostmi novega operacijskega sistema.

#6408A: First Look: Getting Started with Server Management in Windows Server® 2008 (Beta 3)

#6406A: First Look: Getting Started with Security and Policy Control in Windows Server® 2008 (Beta 3)

#6402A: First Look: Getting Started with Branch Office Management in Windows Server® 2008 (Beta 3)

Na delavnici boste spoznali novosti pri upravljanju novega operacijskega sistema, različne vloge, ki jih le ta lahko opravlja, spoznali Windows Server 2008 Server Core tip strežnika, pa novosti na področju varnosti, ipd.

Predavatelj: **Gregor Šuster**

Datum delavnice: 11. oktober 2007 od 9:00 - 17:00; Rok prijave: 28. september 2007
20. november 2007 od 9:00 - 17:00; Rok prijave: 5. november 2007

Kotizacija: 400,00 EUR + DDV

Microsoft Communication Foundation (WCF)

WCF je ena izmed zanimivih novih kapacitet .NET 3.0 frameworka. Nudi nam poenoten in povsod enak programski model za izgradnjo distribuiranih aplikacij. Tisti, ki imate izkušnje s pisanjem Web servisov in .NET remotinga veste, da so si načini precej različni in boste verjetno z veseljem sprejeli moč in enostavnost standardizacije, ki nam jo WCF ponuja. Slednja, kot vsaka nova tehnologija, zahteva nekaj raziskovanja in eksperimentiranja preden jo lahko produktivno uporabljamo. Ta članek ne zahteva nobenih poprejšnjih izkušenj s to tehnologijo in vam bo pomagal odgovoriti na najpogosteje postavljena vprašanja ter vam pokazal kaj vse potrebujete, da lahko napišete aplikacijo z uporabo WCF tehnologije.

Če sta vam pojma WCF in distribuirane aplikacije nova, se po vsej verjetnosti sprašujete, kako Windows Communication Foundation pravzaprav sodi v vse skupaj.

Distribuirano računalništvo je arhitektura, kjer se različne komponente aplikacije nahajajo na različnih računalniških sistemih. Na primer: na vašem namiznem računalniku odprete SQL Query Analyzer (ali SQL management studio) ter se povežete na podatkovno bazo vašega podjetja, ki se nahaja na nekem podatkovnem strežniku. Napišete poizvedbo, ki bo uporabljala nek shranjen postopek (stored procedure) in vam vrne zahtevane podatke. To je najosnovnejši primer distribuiranega računalništva. Vašo poizvedbo ste namreč napisali in pognali na svojem računalniku, medtem ko se je strežnik ukvarjal z delom, povezanim z izborom podatkov ter vašemu računalniku vrnil zgolj, že primerno izbrane rezultate. Tako je vsaka komponenta aplikacije odigrala svojo vlogo s tem, da je opravila le del celotnih nalog.

Če si sedaj predstavljamo zadevo s korporacijskega vidika, bi želeli, da se delo in

procesiranje porazdelita med več namenskih strežnikov. Tipična distribuirana aplikacija ima tako lahko nek klient modul, spletni del, aplikacijski strežnik in podatkovni strežnik. Ponavadi želimo, da se določene operacije izvajajo samo na določenih ravneh (da lahko izkoristimo primeren hardware, sledimo določenim razvojnim smernicam, morda nam pravila in sistemske politike ne omogočajo drugače ali pa imamo še kake svoje razloge.).

Razvijalci mnogokrat uporabljamo XML Web servise ali .NET remoting (ali pa kar oboje), da lahko komponente naše distribuirane aplikacije komunicirajo med seboj. Pred prihodom WCF-ja smo programerji pisali svojo kodo za uporabo vsakega protokola. Zdaj lahko delamo s katerim koli od teh protokolov z uporabo poenotenega programskega modela in s tem lahko pozabimo na prej potrebne različne pristope.

Kar nekaj .NET razvijalcev meni, da lahko uporabljamo WCF samo na operacijskem sistemu Windows Vista. Dejstvo pa je, da za uporabo .NET 3.0 tehnologij (WPF, WF, WCF in cardspace) to dejansko ni potrebno, saj vsi brez problemov delujejo tudi na operacijskem sistemu Windows XP. Vse kar za to potrebujemo, lahko brezplačno najdemo na Microsoftovih spletnih straneh:

- **Microsoft .NET Framework version 3.0** n a j d e m o n a s p l e t n i s t r a n i <http://www.netfx3.com/>, ki nam poleg vseh WCF funkcij nudi tudi Windows Presentation foundation (WPF) ter Windows Workflow Foundation (WF)
- **Microsoft Windows Vista SDK for Windows Vista and .NET Framework 3.0 runtime Components**, kjer pa vas lahko vnaprej opozorim, da bo namestitev trajala kar nekaj časa.
- **Visual Studio 2005 Extension for .NET 3.0 framework** prav tako z lahkoto najdemo na Microsoftovih straneh (sam link je predolg in tako ne spada v ta članek) ter nam omogoča razvoj WCF aplikacij z orodjem Visual Studio 2005 (v Visual Studiu 2003 ta razvoj na žalost ni mogoč).

Preden se zakopljete v kodo, je potrebno, da spoznamo še nekaj konceptov, ki jih je potrebno vedeti in razumeti. Na najvišjem nivoju lahko uporabimo WCF za izgradnjo sledečih stvari:

- Web servisi,
- .NET do .NET komunikacija (čez HTTP ali TCP),
- Distribuirane transakcije,
- WS-* specifikacije in
- Sporočilnih sistemov (queued messaging).

Ne glede na izbrano tehnologijo bomo uporabljali enak programski model, ki nam ga omogočajo štiri ključne komponente WCF-ja, ki so:

- Pogodbe (contracts),
- Vezave (bindings),
- Endpoint definicije ter
- Gostuječe okolje.

Pogodbe niso nov koncept v programiranju v .NET okolju. Najbrž že poznate .NET interface, ki v svoji definiciji narekuje pogodbo, katere se mora razred, ki ga implementira, držati. Prav tako v WCF pogodba definira operacije, ki jih lahko servis izvaja.

Vezave so komunikacijski kanali med WCF servisom ter klientom (kot na primer TCP ali HTTP).

Endpoint definicije predstavljajo URI (Uniform Resource Identifier) naslov za priklop na WCF servis ter vezavo in pogodbene informacije.

Gostuječe okolje pa se nanaša arhitekturo gostovanja WCF servisa, saj lahko gostuje v .NET aplikaciji, Windows servisu ali pa celo na IIS-ju.

Toliko o smislu ter osnovnih pojmih pri uporabi WCF-ja, več o tem (morda tudi kakšna praktična implementacija) pa vas čaka v enem izmed mojih prihodnjih člankov. Za zdaj mnogo sreče pri spoznavanju novih tehnologij.

Rok Bermež
MCSD, MCDBA, MCSA, MCPD, MCT
rok.bermez@kompas-xnet.si

Hitra namestitev DotNetNuke 4.5.5

Že kak mesec je uporabnikom na voljo, zdaj že kultno odprtakodno .NET-ovsko, ogrodje za hitro in učinkovito izdelavo interaktivne spletne vsebine - DotNetNuke (DNN) različica 4.5.5. Za tiste, ki za projekt še nikoli niste slišali, naj na hitro razložim, da gre za CMS (Content Management System), ki deluje na tehnologiji ASP.NET 2.0. Gre za zbirko knjižnic in enostavnega spletne vmesnika, ki nam omogočata hitro izdelavo in urejanje spletnih portalov z osnovno funkcionalnostjo kot so upravljanje uporabnikov, online urejanje vsebine, povleci in spusti način dodajanja in brisanja funkcionalnosti kot so ankete, galerije, oglasne deske, forumi... Gre torej za pravi pravcati programček za hitro dodajanje spletnne vsebine. Ker je od izdaje prve različice preteklo že kar veliko vode, se je v tem času na internetu zelo razvila tudi močna internetna skupnost (izšlo je celo nekaj debelih knjig), kjer boste v primeru težav takoj našli rešitev. Večina osnovnih spletnih »gadgetov« je tako že napisanih, od vas se pričakuje samo še, da jih odkrijete, v petih minutah namestite in začnete uporabljati. V primeru da želite razviti točno določen dodatek, namenjen lastni uporabi, boste ugotovili, da je celotna stvar zelo dobro dokumentirana in če je vaše znanje programskih jezikov vb.net ali c# le malenkost naprednejše od osnvnega, boste celotno stvar zaključili v neverjetno kratkem času.

Pa si poglejmo kaj je potrebno narediti da uspešno namestimo zadnjo verzijo sistema DotNetNuke verzijo 4.5.5. Po uspešnem kopirjanju kakih 8MB velike zip datoteke, vso stvar odpakiramo na c:\DotNetNuke, kjer dobimo strukturo dveh imenikov WebSite in Library. Najbolj nas bo zanimal imenik Website, ki ga moramo registrirati na spletinem strežniku IIS tako, da ustvarimo nov navidezni imenik, ki kaže na fizično lokacijo c:\DotNetNuke\WebSite. Poleg

spletnega strežnika IIS je najbolje, če imamo možnost uporabiti podatkovno bazo MS SQL 2000 oziroma MS SQL 2005 ali Express različico. Tako bomo imeli najmanj težav z že obstoječimi dodatki, ki največkrat uporablajo prav omenjene ponudnike. Seveda uvedba drugega ponudnika na področju shranjevanja podatkov ni problem, saj ima DNN zelo generično napisan podatkovni sloj, ki omogoča enostavno in brez napora menjavanje med različnimi podatkovnimi bazami in dokler se bomo vzorca držali pri razvoju lastnih gradnikov tudi mi ne bomo imeli problemov na tem področju.

Vse kar moramo v naši podatkovni bazi lastnoročno nastaviti je to, da ustvarimo novo bazo z imenom DotNetNuke, potem poiščemo datoteko release.config, ki se nahaja v imeniku WebSite, ter jo preimenujemo v web.config. Nato isto datoteko odpremo in popravimo dva ključa z imenom SiteSqlServer, ki določata lokacijo podatkovne baze. Najmanj problemov bomo imeli, če bomo do podatkovne baze dostopali preko sql uporabnika, ki smo mu prej določili potrebne pravice.

Z obiskom strani default.aspx na naslovu <http://localhost/dnn/default.aspx> (v našem primeru smo ustvarili virtualni imenik z imenom dnn, ki kaže na lokacijo c:\DotNetNuke\WebSite\Default.aspx) se nam nato odpre prijazen čarovnik, ki nas popelje do uspešnega konca namestitve.

Vsa potrebna dokumentacija se nahaja v spletnem direktoriju, če pa nas stvari zanimajo iz razvijalskega vidika, si iz naslova <http://www.dotnetnuke.com> presnemite še navodila za razvijalce, ki se nahajajo v razdelku downloads->docs.

Jernej Gorički
MCP, MCAD.NET, MCT
jernej.goricki@kompas-xnet.si

VS 2008

Novo razvojno orodje se vztrajno približuje. Da gre zares, lahko ugotovimo tudi že po imenu. Prej Orcas, sedaj Visual Studio 2008. In takoj razočaranje; 2008 - torej predvidevam, da ga v letošnjem letu še ne bo.

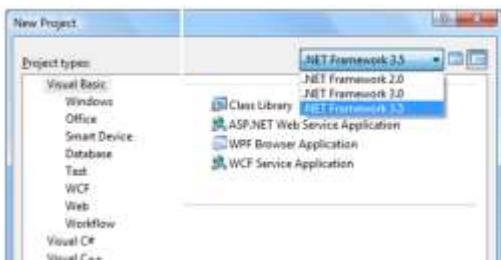
Kakorkoli že, novo razvojno orodje prinaša veliko novosti in med njimi jih je tudi veliko zelo uporabnih. Predstavljam bom samo nekatere, saj je naša mala Pika premajhna za čisto vse.

Kot je bilo že znano za verziji VS 2003 in VS 2005, da lahko delujeta vzporedno, bosta tudi VS 2005 in VS 2008 delovala čisto normalno na istem računalniku. Še več, ob prvem zagonu VS 2008, vam bo čarovnik ponudil prenos nastavitev iz starejše verzije, če je ta inštalirana. Prenos nastavitev bo možen tudi na drug sistem, vendar je treba v tem primeru ročno pognati čarovnika.

Naslednja zelo priročna in uporabna stvar je izbira verzije .NET Frameworka. Saj vemo, da do sedaj to v VS-ju ni bilo mogoče. VS 2003 za .NET Framework 1.1 in VS 2005 za .NET Framework 2.0.

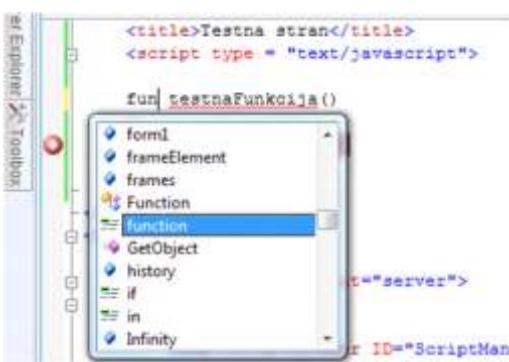
Sedaj pa ob izdelavi novega projekta izberete ustrenzno verzijo in vse nastavitev v Visual Studiju se prilagodijo glede na izbrano verzijo. To se seveda najbolj pozna na predlogah za projekte in v orodljarni (Toolbox), kjer najdete kontrole samo za izbrano verzijo .NET Frameworka in ne tudi vseh ostalih, kar seveda pomeni, da v projektu za .NET 2.0 ne boste našli kontrolnikov za recimo WPF ali WCF.

In kako izgleda izbira ustrezne verzije .NET Frameworka:

Nekaj novosti, ki se jih boste razveselili Web razvijalcji:

- Java Script Intellisense, ja prav ste slišali! In ne samo to, tudi razdroščevali boste lahko JS:

Iz slike je razviden spustni seznam in na desni rdeča pika, ki ponazarja prelomno točko.

- Veseli boste tudi vsi tisti, ki uporabljate 'Master Page', saj je sedaj podprt oblikovanje gnezdenih predlogov na načrtovalnem pogledu. In ko smo ravno pri tem, izboljšan je celoten urejevalnik načrtovalnega pogleda. Vsi tisti, ki ste že kdaj uporabili Microsoft Expression Web, boste sedaj tudi v Visual Studiju našli enake funkcionalnosti, med drugim tudi odlično podporo za CSS.

- Tudi AJAX kontrolniki so privzeto pripeti v VS 2008. Torej nobenih dodatnih inštalacij.

Poglejmo še izven ASP.NET.-a:

- Podpora za WPF, WCF in WF- vse kar ste morali v VS 2005 dodatno namestiti (in še več), je sedaj privzeta inštalacija.

- Podpora za LINQ (Language-Integrated Query) gre za tehnologijo poizvedovanja po podatkih direktno iz programskega jezika (VB.NET ali C#). VS 2008 ponuja providerje za LINQ to SQL, LINQ to XML, LINQ to Objects in LINQ to ADO.NET

Več informacij o LINQ lahko najdete na msdn strani na naslovu :

[http://msdn2.microsoft.com/en-us/library/bb397926\(VS.90\).aspx](http://msdn2.microsoft.com/en-us/library/bb397926(VS.90).aspx)

To je samo nekaj novosti, ki se jih bomo razveselili s prihodom novega Visual Studija 2008. Trenutno obstaja verzija Beta 2, ki si jo lahko prenesete iz Microsoftove spletnne strani in že danes odkrivate novosti, ki jih prinaša!

Mogoče samo še priporočilo: ker je še vedno v Beta stanju, priporočam uporabmo virtualnega računalnika. Vsi tisti, ki to že

pozname, veste da lahko uporabite Virtual PC 2007, ki si ga zastonj prenesete iz Microsoftove strani. Tisti, ki pa ste za to prvič slišali pa le povprašajte Googla, kaj vam ve povedat na to temo. Seveda se lahko obrnete tudi na moj elektronski naslov.

Uroš Žunič
Microsoft Office Specialist,
MCP, MCAD.NET, MCT.
uros.zunic@kompas-xnet.si

Novi tečaji!

Sezujmo ASP.NET

Na tridnevni delavnici si bomo pogledali naprednejše teme ASP.NET –a in ugotovili, kako se izvaja prevajanje kode, kako lahko vzporedno izvajamo akcije, kako delamo z večimi slikami in kako jih nalagamo iz baze. Pogledali si bomo, kako zavarujemo podatke v Web.config datoteki in ugotovili, kako lahko uporabimo datoteko Web.sitemap ter, kako prevedemo menije v drug jezik. Izdelali bomo lastne kontrole in dodali atribute za nastavljanje lastnosti kontrolam v načrtovanju (Design time) ter ugotovili, kako uporabiti kontrole za ponavljanje (iterative controls). Pogovarjali se bomo o prednostih Ajax-a in na kaj moramo paziti pri njegovi implementaciji ter pogledali, kaj prinaša Silverlight in kaj IIS 7.0.

Termini: 12-14 september; 8-10 oktober; 3-5 december

Windows Workflow Foundation

Delavnica je namenjena vsem programerjem v .NET okolju. Na tridnevni delavnici se boste naučili, kako uspešno vpeljati Windows Workflow Foundation (del .NET frameworka 3.0) v razvoj vaših poslovnih aplikacij. Spoznali boste programska orodja in 'runtime-engine', ki vam omogoča modeliranje poslovnih procesov. Tekom delavnice boste pridobili praktične izkušnje pri vpeljevanju WF v namizne in spletnne aplikacije ter se naučili graditi svoje aktivnosti, uporabljati WF services in slediti poteku dogodkov.

Termini: 3-5 september; 12-14 november

AJAX za ASP.NET 2.0

Delavnica je namenjena vsem izkušenim razvijalcem spletnih strani v ASP.NET tehnologiji, ki bi želeli svoje znanje razširiti tudi s pomočjo AJAX tehnologije. Gre za dvodnevno delavnico, ki vam nudi intenziven uvod v Microsoftov ASP.NET AJAX framework (prej znan kot ATLAS). Ob koncu delavnice boste natančno vedeli kje, kdaj in kako bi tehnologijo AJAX uporabili. Poleg tega pa še, kako jo integrirati v nove in stare spletnne aplikacije ter kako jo razširiti z novimi funkcionalnostmi, ki jih vaše spletnne aplikacije zahtevajo.

Termini: 20-21 september; 15-16 oktober; 6-7 december

[Pokličite za podrobnosti in ponudbo](#)

Skriptni kotiček

Kljub nenehnemu večanju kapacitet trdih diskov se nam le ti znajo kaj hitro zapolniti, še posebej, če jih uporabljamo za shranjevanje varnostnih kopij podatkov z drugih diskov oz. sistemov. Zato nas občasno čaka čiščenje, filtriranje oz. brisanje datotek, starejših od nekega datuma, odvisno pač od stiske s prostorom oz. varnostne politike podjetja. To sicer lahko opravimo ročno, a kaj ko si tako "rutinska" opravila kaj radi poenostavimo oziroma avtomatiziramo, še posebej, če se v posameznem direktoriju nahaja kopica datotek z različnimi imeni in različno starostjo, kar oteži "ročno" pregledovanje in brisanje "zastarelih" datotek.

ex010715.log	73 KB	Text Document	16.7.2001 2:00
ex010716.log	18 KB	Text Document	17.7.2001 2:00
ex010717.log	4 KB	Text Document	17.7.2001 19:11
ex010718.log	2 KB	Text Document	19.7.2001 2:00
ex010719.log	1 KB	Text Document	20.7.2001 2:00
ex010720.log	14 KB	Text Document	21.7.2001 2:00
ex010721.log	1 KB	Text Document	22.7.2001 2:00
ex010722.log	1 KB	Text Document	23.7.2001 2:00
ex010723.log	4 KB	Text Document	24.7.2001 2:00
ex010724.log	14 KB	Text Document	25.7.2001 2:00
ex010725.log	1 KB	Text Document	26.7.2001 2:00
ex010727.log	1 KB	Text Document	28.7.2001 2:00
ex010730.log	1 KB	Text Document	31.7.2001 2:00
ex010731.log	124 KB	Text Document	1.8.2001 2:00

Najprej si poglejmo primer VBskripte, ki bo z uporabo FileSystemObject-a in časovnih funkcij to delo opravila za nas.

Najprej kreiramo glavni objekt FileSystemObject

```
Set fso = CreateObject("Scripting.FileSystemObject")
```

in pa objekt, ki bo vseboval lastnosti določenega direktorija

```
Set dir =fso.GetFolder(izbraniDirektorij)
```

Seveda moramo pred tem še določiti vrednost spremenljivke izbraniDirektorij. To bomo pridobili kar iz parametra ukazne vrstice, saj nam tako pri uporabi skripte nad različnimi direktoriji, le-te ne bo potrebno neprestano spreminjači:

```
if wscript.arguments.count>0 then
    izbraniDirektorij = wscript.arguments(0)
else
    izbraniDirektorij ="."
end if
```

Iz objekta izbranega direktorija lahko sedaj pridobimo zbirko(collection), ki bo vsebovala vse datoteke tega direktorija:

```
Set datoteke = dir.Files
```

Sedaj lahko z uporabo zanke For Each nad pridobljeno zbirko za vsako datoteko pridobimo njene lastnosti, od katerih nas bosta zanimali predvsem ime in pa čas nastanka:

```
For Each datoteka in datoteke
    filename = datoteka.name
    filedate = datoteka.datecreated
    ...

```

Next

Za kontrolo starosti datoteke bomo uporabili funkcijo datediff, v kateri bomo primerjali datum nastanka datoteke in pa "današnji" oz. trenutni datum.

```
starost = datediff("d",filedate,now)
```

Ker želimo ohraniti fleksibilnost pri uporabi skripte, bomo tudi dovoljeno starost v skripto prenesli preko parametra ukazne vrstice:

```
if wscript.arguments.count>1 then
    starejseOd = cint(wscript.arguments(1))
else
    starejseOd = 7
end if
```

Za brisanje datoteke pa bomo uporabili metodo DeleteFile, katere vhodni parameter bo določeni direktorij in pa ime ustrezno stare datoteke.

Celotna skripta bi sedaj izgledala takole

```
if wscript.arguments.count>0 then
    izbraniDirektorij = wscript.arguments(0)
else
    izbraniDirektorij = ":"
end if

if wscript.arguments.count>1 then
    starejseOd = cint(wscript.arguments(1))
else
    starejseOd = 7
end if

Set fso = CreateObject("Scripting.FileSystemObject")
Set dir =fso.GetFolder(izbraniDirektorij)
Set datoteke = dir.Files

For Each datoteka in datoteke
    filename = datoteka.name
    filedate = datoteka.datecreated
    starost = datediff("d",filedate,now)
    if starost>starejseOd then
        fso.DeleteFile(izbraniDirektorij & "\" & filename)
    end if
```

Next

Aleš
MCP

ales.lipuscek@kompas-xnet.si

IT Outsourcing 2. del

V prejšnji številki Pike sem predstavil, kaj zunanje izvajanje informatike je in na katerih področjih se je najbolj uveljavilo. V drugem delu IT Outsourcinga, pa bom predstavil, kakšni so predvsem razlogi in koristi zunanjega izvajanja na splošno, saj le ti veljajo za vse oblike zunanjega izvajanja.

Na podlagi raziskave 800 vodilnih podjetnikov v ZDA in Evropi, ki je jo naredila svetovalna družba Accenture, je še vedno na prvem mestu najpomembnejši razlog za zunanje izvajanje, zniževanje stroškov v podjetju. Poleg tega se podjetja odločajo za najem zunanjih izvajalcev zaradi dodatne kontrole, ki jo lahko na tak način vzpostavijo v podjetju. 25 % anketirancev je odgovorilo, da se je povečana kontrola nad posameznimi procesi poznala že prvi dan vpeljave outsourcinga in preko 50 % anketiranih je dejalo, da so bile vidne spremembe v prvih šestih mesecih delovanja. Na ta način so podjetja dosegla večjo sposobnost planiranja, večjo zanesljivost in lažjo vpeljavo sprememb in novosti v podjetje. Trend pa se nadaljuje v smer, kjer naj bi zunanje izvajanje del prevzelo delovne procese, ki niso povezane z oddelkom informacijske tehnologije v podjetju. Čeprav IT še vedno prednjači med procesi, ki imajo zunanjega izvajalca, se v prihodnosti obeta vedno več podjetji, ki se bodo ukvarjala z računovodstvom, finančnimi posli, upravljanjem s človeškimi viri in odnosi s strankami. 43 % vprašanih je odgovorilo, da že imajo pripravljene načrte za zunanje izvajanje del na področju odnosa s strankami.

Način proizvodnje in dela podjetij je v današnjem času postal neizvedljiv zaradi vse hitrejšega razvoja tehnologije in vse močnejše konkurenčne, kar dramatično krajsa investicijske cikle. Za podjetja, ki razvijajo svojo tehnologijo, kratki investicijski cikli predstavljajo veliko oviro pri nadaljnjem razvoju. Včasih je tehnološki cikel trajal od pet do deset let in investicija je bila amortizirana v treh do petih letih, medtem ko danes tehnološki cikel traja le od enega do

treh let, amortizacija pa je ostala ista, kar za tehnološki razvoj pomeni, da novo razvita tehnologija že zastara, preden »dozori«. Kot odgovor na pojav tako hitrega napredka v tehnologiji, so podjetja začela najemati specializirana podjetja, ki že imajo »know-how« in izkušnje na področju. Na ta način so podjetja začela razvijati tudi dolgoročna partnerstva, na kar je pritrdilno odgovorilo kar 80% anketirancev v raziskavi družbe Accenture.

Strokovnjaki Outsourcing primerjajo z razvojem tehnologije, ki dolgoročno zvišuje raven kvalitete in zmanjšuje operativne stroške. Nasprotniki Outsourcinga zatrjujejo, da ima negativen vpliv na gospodarstvo, saj naj bi le ta zmanjševal število zaposlenih, kar do neke mere drži. Vendar, pa ima zaradi zmanjšanja operativnih stroškov, to posledično pozitiven efekt. Zaradi zmanjšanja stroškov, se poveča poraba in odprejo se nova delovna mesta v drugih gospodarskih panogah.

Stroški pri zunanjem izvajaju poslovnih funkcij pa postanejo tudi bolj predvidljivi, saj se še pred sklenitvijo pogodbe z zunanjim izvajalcem zahteva dokument RFP (request for proposal), ki točno določa obseg in zahteve zunanjega izvajanja. Stroški se potem obračunavajo na podlagi tega dokumenta in so fiksni.

Hierarhija ugodnosti Outsourcinga

Vir: Svetovno srečanje outsourcinga 2004.

Tudi v našem podjetju se zavedamo, kako pomembno se je posvečati glavnim dejavnostim podjetja, zato vam ponujamo naše strokovnjake s področja informatike. Dandanes si podjetja brez dobro organiziranega informacijskega sistema ni več mogoče predstavljati, mi pa si ne predstavljamo več dela brez nenehnega izobraževanja na področju informatike. Zato

to področje prepustite nam, kjer bomo z vašimi specifičnimi potrebami in našim bogatim znanjem in izkušnjami našli primerno rešitev tudi za vas.

Robert Vončina
MS Office Specialist Master Instructor, MCTS

robert.voncina@kompas-xnet.si

BUSINESS ENGLISH (higher level)

V naslednji vaji obkrožite odgovore, ki se vam zdijo pravilni, nato pa s pomočjo rešitev preverite njihovo pravilnost in si seštejte točke (po ena točka za vsak pravilen odgovor).

1. At the last meeting we were _____ new market opportunities in Eastern Europe.
a) discussing b) discussing about

2. First we were thinking of _____ the prices, but after we reconsidered our pricing strategy we decided to offer price _____.
a) rising/discounts b) raising/reductions

3. Štefka decided to take over her father's _____. Her family has a small brewery, and she wants to expand the production.
a) business b) company

4. We managed to save two_____ dollars only by replacing the old production technology.
a) million b) millions

5. Would you mind_____ the window? It's getting cold in the office.
a) to close b) closing

KEY: 1a, 2b, 3a, 4a, 5b

Legenda števila doseženih točk:

5 točk	Čestitamo! Vaše znanje je odlično!
4 točke	Vaše znanje je nadpovprečno. Očitno vam angleščina ne dela večjih težav.
3 točke	Pokazali ste povprečno znanje. Glede na potrebe na delovnem mestu bi morda lahko razmislili o nadgraditvi znanja.
< 3 točke	Vaše znanje je pomanjkljivo. Če sodelujete s tujimi partnerji, razmislite, da bi svoje znanje izpopolnili.

Kotičke pripravlja Jezikovni center VERIS

Aktualno: Jezikovni tečaji v tujini na eni od 80 destinacij po svetu

S 1. septembrom se je pričel vpis v jesenski semester Verisovih jezikovnih tečajev.

Več na www.veris.si!

KONEC POLETNE ŠOLE

Letos sem bila prvič prisotna pri poletnih ustvarjalnih delavnica za otroke, sicer ne kot ena od tečajnikov ampak kot oseba, ki je skrbela, da so naši najmlajši tečajniki vedno imeli na razpolago sok, piškote, malico ob pravem času, ipd.

Prvi stik z otroki je bil bolj zadržan, otroci so bili na začetku plahi, saj se med seboj niso poznali. Iz ure v uro pa je postajalo bolj živahno, negotovost med otroci je izpuhnila in spletati so se začela prava prijateljstva. Ob slovesu si je večina izmenjala naslove in telefonske številke.

Iz dneva v dan sem lahko opazovala njihovo ustvarjalnost, sproščenost in razigranost.

Pri izdelavi seminarske naloge so se naučili brskanja po internetu, vstavljanja, slik, oblikovanja besedila, dela s preglednicami, izdelave predstavitev,...

Ostali, ki so bili na likovni delavnici so svojo nadarjenost pokazali skozi različne tehnike risanja. Spoznali so delo z ogljem in barvnimi svinčniki, izrazno moč akrilnih barv, skrivnosti kolaža itd.

Zadnji dan sta se združili obe delavnici v eno in nastal je album - Seminarska naloga Tine in Maše: PRIPETLJAJI SLIKARSKE DELAVNICE.

Na koncu enotedenske delavnice so si starši lahko ogledali predstavitev Seminarske naloge in razstavo slik svojih otrok. Nekaj lepih in toplih besed je, razstavi na pot, povedala tudi priznana akademска slikarka Anka Hribar Košmerl, ki je vodila nadebudne slikarje.

Aida Kalender

aida.kalender@kompas-xnet.si

SREČNI NAGRajENCI

Žreb je nagrade razdelil takole:

1. nagrada (bon v vrednosti 65,00 EUR)

Sonja Kostevc, Krško

2. nagrada (bon v vrednosti 45,00 EUR)

Stanislav Kragelj, Ljubljana

3. nagrada (bon v vrednosti 35,00 EUR)

Ledinek Sašo, Trbovlje

Vsi nagrajenci bodo o izidu žrebanja obveščeni po pošti.

ČESTITAMO!!

NAGRADNO Vprašanje

Ima Windows Server 2008 - Server Core grafični vmesnik?

Odgovore na nagradno vprašanje nam pošljite pisno ali na info@kompas-xnet.si do 10.7.2007. Prosimo vas da na odgovore napišete podjetje, ime, priimek ter naslov.

Na Xnet-ovo revijo PiKA ali "Trike in nasvete" se lahko naročite na e-naslov info@kompas-xnet.si.

NOVO!!!

#3938 Updating Your Skills from Microsoft Exchange 2000 Server or Microsoft Exchange Server 2003 to Microsoft Exchange Server 2007

Termini: 15-17 oktober; 12-14 december

#5047 Introduction to Installing and Managing Microsoft Exchange Server 2007

Termini: 22-24 oktober; 17-19 December

Predavatelj: Gregor Šuster

Kotizacija za posamezen tečaj: 915,00 EUR + DDV

Rok prijave: 14 dni pred začetkom tečaja

Pomagajte PiKI na pravi naslov

Pomagajte PiKI, da pride v roke vam, ki jo radi preberete.

Pokličite nas in nam sporočite pravilne podatke, seveda pa lahko spremembe naslova sporočite tudi po elektronski pošti.

Za pomoč se vam toplo zahvaljujemo!

KOLOFON

Izdaja:

KOMPAS Xnet

Stegne 7

1000 Ljubljana

Tel: 01 5136-990

Fax: 01 5136-999

Info@kompas-xnet.si

www.kompas-xnet.si

Direktorica:

Branka Slinkar

Glavni urednik in oblikovalec:

Jože Markič

Pomočniki glavnega urednika:

Jure Belič,
Rok Bermež,
Dare Cencelj,
Jernej Gorički,
Aida Kalender,
Peter Kobe,
Aleš Lipušček,
Katarina Pertoci,
Gregor Šuster,
Tina Vehovar,
Robert Vončina,
Uroš Žunič.

V novi štalci

Tina, Gregor

Polagajo izpite kot za hec

Gregor, Jože, Jure, Peter,
Robi

Pogrešamo

Vanjo

Navdušena mavričarja

Aleš, Jože

Usklajuje, usklajuje,...

Dragica

Koprni po Španiji

Katarina

Razvaja nas

Aida

Profi za SharePoint

Peter

Uči se

Uroš